

Ünnepi beszéd

Szeged, 2010. október 24.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Itt állunk a nyolcvan éve felszentelt Fogadalmi templom előtt, a város és környéke szakrális centrumában, hiszen a Szegedből kisugárzó kulturális és gazdasági erő nemcsak a Tisza és a Maros szögének erőforrása, nemcsak Csanád és Csongrád megyét, hanem az egész Kárpát-medencét termékenyítette meg.

Alapításának 980. évfordulójára emlékezik Szeged-Csanádi Egyházmegye, de magát a Dóm teret is ünnepeljük - 80 éve avatta fel Klebelsberg Kunó, akinek ez az ünnep minden bizonnyal életművének megkoronázása volt. Már halála pillanatában is biztosak lehettünk abban, hogy Klebelsberg Kunót az ország legnagyobb személyiségei közé fogja beiktatni a történelem.

Szegednek - mint szellemi gócpontnak - a fejlődése tehát nem lokális, vagy regionális célú. A város fejlődése, keresztény erejének kiteljesítése nemzeti érdek.

Az 1956-os forradalom 54-ik évfordulóján Szeged megújuló vallásossága erkölcsi energiákat szabadít fel bennünk. Szeged nem volt sem egyetemi, sem vármegyei, sem püspöki székhely, mégis az 1879-es hullámsír után a város a magyar kultúra és hitélet élő forrása lett. Nem sokkal azután, hogy újjáépült, befogadta a kolozsvári Ferencz József Egyetemet, majd Szeged vendégszerető falai közé költözött Temesvárról a Csanádi Püspökség is.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Ma ünnepelni gyűltünk itt össze, ünnepelni egy város nagyszerű teljesítményét. 80 évvel ezelőtt Klebelsberg Kúnó ezt mondta: „A szegedi dómot szemlélve eszünkbe jutnak a középkor legvirágzóbb nagyvárosai, Bologna, Firenze, Milánó, Regensburg, Ulm és Köln, ahol a városi polgárság duzzadó erejének és önérzetes büszkeségének éppen azzal akart kifejezést adni, hogy hatalmas székesegyházakat emelt.”

Szeged a magyar művelődés és kutatás hatalmas támasza. Itt, a Dóm tér panteonja mellett eszünkbe juthat, hogy hazánk nemcsak jelképeink, történelmi és művészeti tájaink összessége, nemcsak kulturális örökségünk panteonja. A haza nem múzeumi tárlók csillogó

kincsestára. A haza mi vagyunk, templomainkkal, egyetemeinkkel, tereinkkel, a Tisza partjával, Móra Ferencceel, Dohnányi Ernővel, Klebelsberg Kunóval együtt.

Amikor a hazát önzetlenül szeretjük, akkor egyben családjunkat, hozzátartozóinkat, ismerős és ismeretlen honfitársainkat szolgáljuk, határon innen és túl. Igen, újra és újra eszünkbe jut a Dóm teret 80 éve felavató Klebelsberg Kunó, egykori vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki a határ túloldalára került Arad megyei Magyarpécskán született. Klebelsberg országépítő munkája csak a reformkor nagyságainak műveihez mérhető. Szülőfalujának vasútállomása ugyanazokat az építészeti jegyeket viseli, mint az anyaországban maradt vasúti szárnyvonal két településének, Battonyának és Mezőhegyesnek a pályaudvarai. Mind a három épület áll, egyik sem lett múzeum, vagy mementó, ahogy élet van a felújított szegedi főpályaudvaron is, ahogy élet van itt, a téren is, bebizonyítva hogy sem a régiók, sem a lelkek nem választhatóak el egymástól.

Klebelsberg tudta: a kulturális és vallási intézmények ugyanazt a szerepet játsszák a magyar szellemi életben, mint a generátorok az iparban. Áramot szolgáltatnak. A szellemi, a fizikai és az erkölcsi erő áramait sugározzák szét.

Kerek nyolcvan éve mondta e tér bővületében Klebelsberg Kunó: „Mindnyájunkat egy nagy érzés fogott szoros közösségbe, az a vágy, hogy nemzetünknek valami maradandót alkossunk.”

Mit üzen nekünk itt, e téren Klebelsberg életműve? Elsősorban azt, hogy áldozatkészen szeressük mindazt, amit a szegedi fogadalmi templom és az előtte álló tér minden magyarnak jelenthet.